

Viirusehirm kaubanduskeskuses

OÜ-le ABC kuulub linna suurim kaubanduskeskus, kus ta üürib välja erinevaid büroo- ja kaubanduspindu. Marta peab selles sporditarvete kauplust. Mõned kuud tagasi avas kaubanduskeskuses ukseid uus sporditarbeid pakkuv pood „Meie sport“, mille omanikuks on Taavi. Kuna Taavi pakub tooteid parema hinnaga, on Marta kaupluse käive vähenenud ning ta suudab vaevu ära maksta kaupluse üüri ning töötajatele töötasu. See teeb Martat murelikuks ning ta kaalub kallist üüripinnast loobumist ja kaupluse mujale kolimist.

Samal ajal kui Marta otsib kaubanduspindasid pakkuvalt veebilehelt uut võimalikku asukohta oma kaupluse jaoks, jääb talle silma ka artikkel, milles mainitakse COVID-19 viiruse jõudmist Eestisse. Artiklis märgitakse, et esimesed nakatunud on tuvastatud just samas linnas, kus asub Marta sporditarvete kauplus. Seejärel tutvub Marta välismeedias avaldatud artiklitega, et saada aimu, mida toob viiruse suurem levik kaasa kaubanduskeskustele. Selgub, et riikides, kus viiruse levik on suur, on kaubanduskeskused väljakuulutatud eriolukorra tõttu suletud.

Martal tekib mõte, kuidas võiks tülikast konkurendist Taavist vabaneda ja jätta alles üüripind kaubanduskeskusesse. Ta hakkab sotsiaalmeedias anonüümselt levitama juttu, et mitu „Meie sport“ kaupluse töötajat on nakatunud viirusesse, kuid käivad ikkagi tööl edasi. Sellise uudise levik tekitab nii kaubanduskeskuse töötajate kui ka külastajate seas palju pahameelt ning Taavist jääb mulje kui vastutustundetust tööandjast, kes ei hooli oma töötajate ega teiste inimeste tervisest ja heaolust. Kaubanduskeskus saab hulgaliselt kirju, milles inimesed nõuavad Taavi poe ning vajaduse korral ka kogu kaubanduskeskuse sulgemist. Töötajate ohutuse tagamiseks ja avaliku surve tõttu sulgebki OÜ ABC kaubanduskeskuse, et seda desinfitseerida ja testida väidetavalt viirusesse nakatunud töötajaid.

Nädal pärast sulgemist saab kaubanduskeskuse taas avada, sest Taavi poe töötajate testid olid negatiivsed. Seejärel hakatakse uurima, kes võis Taavi ja tema poe kohta valeväiteid levitada, sh küsitletakse kaubanduskeskuse kaupluste töötajaid. Marta poe töötaja annab teada, et kuulis puhkeruumis, kuidas Marta uhkustas telefoniga rääkides oma geniaalse ideega. Töötaja kuulis, kuidas Marta rääkis, et oli levitanud infot, et Taavi poe töötajatel on viirus, ning seetõttu oli Taavi poe käive vähenenud, aga Marta poe käiva omakorda suurenenud.

Kui Taavi ja kaubanduskeskuse omanik OÜ ABC saavad teada, et valeväidete levitajaks oli Marta, pärivad mõlemad Martalt aru. Marta väidab, et tema sai oma informatsiooni usaldusväärselt allikalt, ning vabandab, et ta pärast info saamist ise Taavi poole ei pöördunud. Marta vabandusest Taavile ei piisa, kuna tema juttude tõttu vähenes kaupluse „Meie sport“ käive ja inimesed ei julge Taavi kauplust endiselt külastada. Taavi esitab Martale kahju hüvitamise nõude, kus väidab, et Marta tegevus oli Taavi ja tema kaupluse au ja head nime teotav, ning nõuab tekkinud kahju hüvitamist. Marta keeldub kahju hüvitamast.

Kaubanduskeskuse sulgemine tekitas kahju OÜ-le ABC, kuna teiste kaupluste omanikud keeldusid maksmast üüri ajavahemiku eest, mil kaubanduskeskus oli suletud. OÜ ABC nõuab samuti Martalt kahju hüvitamist, millest viimane keeldub. Seejärel otsustab OÜ ABC kui kaubanduskeskuse üürileandja takistada Marta ligipääsu tema kauplusele kaubanduskeskuses ning annab Martale teada, et seni kuni viimane ei hüvita OÜ-le ABC tekkinud kahju, ei või ta kauplust avada ega kaupa kauplusest välja viia. See tähendab, et Marta ei saa ka uuele üüripinnale kolida. Kuna pooled ei suuda kompromissi leida, pöörduvad OÜ ABC ja Taavi kohtusse ning nõuavad Martalt tekkinud kahju hüvitamist.

Sina oled kohtunik ning pead otsustama, kas Marta tegevus oli Taavi ja tema kaupluse au ja head nime teotav ning kas Taavil ja kaubanduskeskuse omanikul OÜ-l ABC on õigus nõuda Martalt kahju hüvitamist, samuti seda, kas kaubanduskeskuse omanikul on õigus takistada Marta ligipääsu tema kauplusele.

Kaasuse lahendamisel võib õigusaktidest tugineda üksnes Eesti Vabariigi põhiseadusele.

Abistavad küsimused:

1. Kas ja kui jah, siis miks võis Marta tegevus olla Taavi ja tema kaupluse au ja head nime teotav? Milles seisneb au ja hea nime teotamine?
2. Millisel juhul võib au ja hea nime teotamine anda aluse materiaalse ja moraalse kahju hüvitamisele? Kas kauplusel „Meie sport“ saab tekkida moraalne kahju ja milles see võib väljenduda?
3. Kas ja kui jah, siis milliseid nõudeid võiks kaubanduskeskuse omanikul olla õigus esitada Marta vastu seetõttu, et kaubanduskeskus suleti valeväidete tõttu?
4. Kas ja kui jah, siis miks ja millises olukorras võis OÜ-l ABC olla õigus takistada Martal ligipääsu tema kauplusele? Millised saaksid olla Marta vastuväited?